

"Šajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Narčina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročinno in oziroma visokost poštine. Naročinno je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravilništvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmetski ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 19.

V Ptiju v nedeljo dne 9. maja 1909.

X. letnik.

V nedeljo, 9. maja 1909 dopoldne ob 10. uri v "Vereinshausu" v Ptiju, popoldne ob 3. uri pri Cvetkoviču v Ormožu

volilni shodi.

Govorita kandidat Joh. Visenjak in rednik K. Linhart.

Pristop imajo napredni kmetsje, ki dobijo od naših zaupnikov vabilo.

Pridite vsi!

Pozor, deželnozborski volilci!

Deželnozborske volitve se bližajo: 17. maja bodo treba stopiti na volišče in oddati svoj glas za tistega kandidata, od katerega največ pričakujete. Nasprotniki poštene kmetske starosti delujejo z vsemi mogočimi sredstvi, da bi svojim kandidatom do zmage pomagali. Za napredne, gospodarsko misleče in teče kmete je ta nasprotnik že davno nizkrinkan. Prvaški klerikalci kakor pravni "narodnjaki" so nam v tem hipu danako soyražni; kajti prvi kakor drugi imajo le zmisel za politiko, nikdar pa ne v gospodarsko delo. V državnem kakor v deželnem zboru so se ti nasprotniki potegovali vedno le za duhovnike, za uradnike, za dohtarje, nikdar pa ne za kmeta. Kmeta niso pomali, zanj se niso brigali; edino zdaj se brigajo nazaj, zdaj ko potrebujejo kmetove glasove.

Mi naprednjaki pa smo stali vedno in povsed na stališču gospodarskega dela. Vsa politika ni piškavega oreha vredna, dokler se kmetu slabo godi. In da se našemu kmetu slabo godi, to dokazuje dejstvo, da se vedno več ljudi v Ameriko izseljuje, da se vedno več kmetski posestev dražbenim potom prodaja, da so kmetski dolgovi vedno večji in da mora kmet celo od teh svojih dolgov dačo plačavati. Torej: proč s politiko in naprej v gospodarskem delu!

Mi nočemo in ne bomo nikdar pripravili, da se — kakor zahtevajo to pravki — naša Šajerska raztraga. Mi nočemo združiti s kranjskimi rešetari in srbskimi kraljorci. Zato hočemo tudi skupno, sporazumno, prijateljsko gospodarsko delo z Nemci. Mi z Nemci in Nemci z nami v blagog gospodarstvu naše Šajerske dežele, — to nam je in ostane geslo! Zato pa tudi ne potrebujemo šajerski kmeti več jeroba, — ne, mi smo samostojni in dovolj stari, da si sami pomagamo. Mi pravimo: ne prvaški doktorji, ne politikujoči duhovniki in nam ne bodejo pomagali,

kmet s kmetom,

to je naša pomoč!

Stoječi na tem stališču postavili smo v starih volilnih okrajih svoje lastne kmetske kandidate.

Ti naši kmetski kandidati, ki hočejo vso politiko pri miru pustiti in se boriti edino za zboljšanje gospodarskega položaja, so:

I. sodnijska okraja Ptuj in Ormož:

Vsa kmetski volilec teh dveh okrajev napisati ima na svoj volilni listek dva imena i. s.

Jožef Ornig

veleposestnik v Ptiju

in

Johan Visenjak

posestnik v Slomih.

II. Za sodnijska okraja Slov. Bistrica in Konjice:

Tukaj je treba izvoliti le enega poslanca in sicer kandidirajo napredni kmeti tega-le:

Ludovik Kresnik

posestnik v Črešnjevcu.

III. Za sodnijske okraje Maribor, sv. Lenart s. g., gornja Radgona in Ljutomer:

Tudi tukaj je treba izvoliti dva poslanca. Vsak pošteli kmet naj napiše torej na svoj volilni listek sledeča imena:

Franc Senekowitsch

posestnik v Leitersbergu

in

Dominik Koser

veleposestnik v Sp. Gasteriji.

IV. Za sodnijske okraje Slov. Gradec, Mařenberga in Šoštanj:

Treba izvoliti le enega poslanca in ta je:

Anton Kalischnig

veleposestnik v Breznu.

Kmetje! Med našimi kandidati nimamo nobenega doktorja in nobenega duhovnika. Vsi naši kandidati so posestniki, ki poznajo in razumejo težnje kmetrov. Samostojni in neodvisni so ti možje in kot taki bi tudi najbolje zastopali interese kmetskega stanu. Mi nismo taki kričači kakor pravki, ki hvalisajo svoje kandidate na vse pretege. Komu bi bilo tudi treba praviti, kdo da je Ornig? Zadnje volitve v okraju zastop so dokazale, da je Ornig tisti mož, ki ima v ptujskem okraju največ zaupanja. Ornig je izvršil tekot let tako velikansko gospodarsko delo, da ne bode njegovo ime nikdar pozabljeno. To bi morali tudi pošteni nasprotniki priznati, v kolikor jim ni zakalilo strupeno sovraštvo očesa. Dvakrat je bil Ornig že od cesarja odlikovan, dvakrat je bil že izvoljen za okrajnega načelnika, večkrat že za deželnega poslanca. Ne na njegovih besedah, marveč na njegovem delu treba tega moža oceniti! — In ednako gospodarsko delavni so vsi drugi naši kandidatje. Navadni kmetje so in žuljave roke imajo; ali ravno za to so sposobni za zastopanje kmetskega ljudstva. Visenjak v Slomih je mož, kateri je osivel v delu za ljudski blagori.

V okrajnem zastopu in povsed drugod se je vedno zavzemal za kmetsko stvar. Celo življenne je opazoval kmetske težave in vedel bi tam v Gradcu jasno povedati, kaj da manjka spodnejšajterskemu kmetu. — Istočasno znan je naš vrli Ludovik Kresnik. Ljudstvo ga pozna kot človeka, ki ne odneha niti za mezinec, kadar se gre za kmetske pravice; ljudstvo ve, da je mož iz njegove srede. — Naš Senekowitsch je posestnik in c. k. zemljiškognižni vodja v. p. Znan je tudi po vseh okrajih kot dobrotnik kmetrov, ki je vedno in povsed rad pomagal. Tudi on je odlikovan od cesarja. Kot posestnik čuti bremena kmetskega stanu. — Dominik Koser v spodnji Gasteriji je splošno spoštovan veleposestnik, ki je dolgoletni župan v živja veliko zaupanje povsed, kjer se ga pozna. Kmet je in kmeta bode zastopal! — In ednako se še nam predstavlja vrli veleposestnik in gostilničar Anton Kalischnig v Breznu. Vsi so kmety, vsi hočejo gospodarsko zboljšanje.

Kmetje! Volilci! Ako čutiti za svoj stan, ako hočete boljše bodočnosti, potem pride v svinja volišče in oddajte svoje glasove tem kmetskim kandidatom!

Volitve za deželni zbor.

Boj se je pričel na celi črti. Proti naprednim kmetskim kandidatom, bori se troje prvaških strank: klerikalno-duhovniška, narodno-dohtarska in prvaško hofratska stranka. Ali mi se ne prestrašimo teh nasprotnikov, ker dobro vemo, da bodejo vsi napredno in kmetsko čuteči možje z nami volili.

Svoje volilice prosimo, da se ozirajo zlasti na sledeče opombe:

1. Volitev se vrši dne 17. maja 1909.

2. Mi kandidiramo le v 4 okrajih. Naši volilci v ostalih okrajih naj ostanejo doma in naj ne volijo ne klerikalca ne liberalca.

3. Shranite tudi po volitvi legitimacije, ker zna priti do ožje volitve.

4. Pridite vsi nevraščeno na volišče. Volitev je tajna in nikdo nima pravice, vaš listek vpogledati. Naznani te nam vsako nasprotniško sleparijo in nasilje.

Vsi na delo!

Okraka Ptuj in Ormož volita:

Jos. Ornig, veleposestnik v Ptiju
Joh. Visenjak, posestnik v Slomih.

Ptuj-ormožki sodniški okraj izvoliti ima dva poslanca. Vsak volilec naj torej napiše na volilni listek imena: Jos. Ornig, veleposestnik v Ptiju in Joh. Visenjak, posestnik v Slomih.

Ptuj. Čudni so nasprotni kandidati v tem volilnem okraju. V prvi vrsti se odlikuje seveda deviško čisti naš hofrat Ploj. O tem človeku se je že toliko govorilo, da je skoraj škoda vsake nadaljnje besede. V svoji mladosti bil je

Dne 17. maja vsi na volišče!

trdi Nemec, zdaj je zagrižen Slovenec, čeprav niti slovenščine dobro ne zna. On je c. k. hofrat, torej od vlade odvisen in zato ne more za kmeta nastopati. Ploj se poleg tega še ni opral znanih očitanj. Ploj se je pustil v državni zbor od klerikalcev izvoliti in je potem ušel v narodnjaški tabor. Ploj sedi v enem klubu s Hribarem, veleizdajalskim županom ljubljanskim. Ploj se ni upal, proti avstro-ogrski pogodbi glasovati. Ploj je vedno izginil, kadar se je bilo treba potegniti za kmeta. Ploja so njegovi nekdanji lastni pristaši na cesto vrgli. Ploja se je opetovan v javnosti imenovalo lažnika in obrekovalca, brez da bi le z mezinom ganil. Ploj ni ničesar za po suši prizadete storil; vse je moral okrajni zastop z Ornigom storiti. In tega Ploja naj bi volili? Ne, nikdar ne! Za tovariša si je izbral Ploj posestnika Kolariča iz Središča. Najprve so hoteli narodnjaški učiteljčki, ki delujejo zdaj za Ploja, postaviti zopet mlinarja Zadravca. Ali ta jim je fuge pokazal. Zato so vzeli Kolariča. Škoda, da se pusti Kolarič od Ploja za nos voditi! Klerikalci so postavili v tem okraju fajmoštra Ozmeca in kmeta Meška. Meško pač ne ve, kaj dela, in se menda sam najbolj boji, da bi prodril. Fajmošter Ozmeč pa je sv. Lovrencu pokazal, kako zaničuje kmete in kako zna razpor ter prepir delati. Proč s takimi kandidati! Dne 17. maja volimo vsi Jos. Orniga in Joh. Visenjaka!

Iz Haloz. Hvala Bogu, da smo dobili v osebah Orniga in Visenjaka dva tako izborna kandidata. Mi Haložani nimamo časa, da bi se pečali s politiko in tudi ne potrebujemo nobene politike. Mi zahtevamo le, da se dejela briga za naše gospodarstvo. Kmeta Visenjaka poznamo. On je mož, ki ne nosi hofratorev skunj, ki pa zna delati in ki ve, kje kmeta čevelj žuli. Kar se pa tiče Orniga, nam je dovolj, ako pogledamo na krasne ceste, ki nam jih je zgradil. Mi vemo, da je Ornig prevzel okrajni zastop z dolgori v znesku čez 22.000 K., kateri so mu pravki zapustili. In mi tudi vemo, da je Ornig kompar let čez 36.000 čistega preostanka napravil, vse dolgove poplačal in velikansko gospodarsko delo izvršil. Zato smo mu hvaležni in zato bomo Haložani 17. maja svoje glasove za Orniga in Visenjaka oddali! Čast tema dvema kmetskim kandidatom!

Učitelji in Ploj. Pri zadnjih državnozborskih volitvah so bili prvaški učitelji še večidel tudi nasprotniki Ploja, ker se je ta še delal za klerikalca. Takrat so izdali učitelji še poseben listek, na katerem so popisali Ploja takole: — „Ploj je napol Nemec. Slovensko govori prav slabo. Oženil se je Ploj s trdo Nemko, ki se navdušuje bolj za Prusijo nego za Avstrijo“ itd. Mi k temu še povemo, da se je delal Ploj v svoji mladosti sam za Nemca in da je šele potem praskočil. O Plojevi odvisnosti so pisali takrat prvaški učitelji tako-le: — „Za Ploja deluje le par sebičnih gospodov, katerim je kaj na Dunaju izprosil. Kmetski narod ne more biti za Ploja navdušen. Ploj je na dve strani oster nož. Na eni strani hoče biti zastopnik volilcev proti vladni, na drugi strani je pa svetovalce dvora in se mora pred ministri takoj na trebuh vleči, če vlada tako hoče. Ploj se pri vladni boji zamere“, itd. Tako so pisali pred dvema letoma prvaški učitelji proti Ploju. Danes pa agitirajo isti učitelji za istega Ploja. Zdaj pa res ne vemo, kdo je bolj značajan, ali Ploj ali pa prvaški učitelji?

Hofrat Ploj, jezik za zobni! Klerikalci zdaj hudo napadajo hofrata Ploja, za katerego so pri zadnjih državnozborskih volitvah prirejali celo procesije. Zanimivo je, da se Ploj klerikalce grozovito boji. Ze ve zakaj? Ker je zadnja Plojeva „Sloga“ malo po klerikalcih udarila, nastopa klerikalna „Straža“ prav zapovedano. „Straža“ piše m. dr.: „Če bojo (Plojevi) listi lagali o naših poslancih, bomo mi pisali resnicno o Ploju. In ta bo dr. Ploju več škodila, nego našim poslancem vse laži... Tudi „Sloga“ hoče izrabljati Roškarjevo nesrečo (da je namreč Roškar svojo gospodinjo ustrelil). Dr. Ploj enkrat za vselej prepovemo, da še kedaj piše njegov list o tej stvari: On nima pravice drugim kaj očitati, zakaj, to ve on sam najbolje. A tudi dr. Jurtela naj bo tiho, sicer tudi mi proti njemu ne bomo imeli več nobenega pardona. Isto takto dr. Kronvogel v sv. Lenartu od nas ne sme več zahtevati pardona.“ — Tako pišejo klerikalni

listi. Iz tega je razvidno, da vedo nekdanji Plojevi prijatelji in nogo osebnega o Ploju. Holah, Ploj, ali bodeš ubogal? Nam se nekaj sanja, zakaj se gre.

Iz Središča. Dragi „Štajerc!“ Ali veš, ka je pri nas novega? Gotovo ne. Torej položi roke na trebuh in se dobro drži, da se ne razpočiš od smeha. Čuj, Kolarič Vanček (po domačem Miglec) kandidira v deželnem zboru. Bože pomiluj nas! Ako že res taki začnejo kandidirati, potem pa hočeš nočeš, mora kmeta vrag vzeti. Vanček, Vanček, deni si mrzle obkladke; ali si premislil koliko imaš zmožnosti? Zmožen si za poslanca toliko, kakor naš kravar Makovec za mašinista. Pa nam se zdi, da tebe vleče nekaj druge, te prijazne svetle kronice, katere bi kot poslanec brez vsake zmožnosti zlahka zasluzil, te te vlečejo, kaj ne? A ne boš Janez, Središčani so te že siti! Zapomni si torej, kandidače brez sposobnosti, da boš evoknilo dne 17. maja imenitno prvič, in drugo leto pri občinskih volitvah drugič, kajti tudi tam so te že do grla siti. To ti bo torej čisto dobro dalo, ako se malo privadiš na evokanje. Dragi „Štajerc“, tebi pa zagotovimo, da bomo mi zavedni kmetje v okolici vsi volili kandidata, katera nam ti priporočaš in to sta: naš zasluzni g. J. Ornig in pa posestnik gosp. Visenjak.

Volilna okraja Slov. Bistrica in Konjice

volita:

Ludovik Kresnik, posestnik v Črešnjevcu.

Od vseh krajev slov. bistrškega in konjiškega okraja nam prihajajo vesti, da se kmetje navdušujejo za kandidaturo Kresnika. Ta dva okraja sta bila vedno napredna. Že pri zadnjih državnozborskih volitvah je dobil Kresnik čez 2600 glasov. Ko bi duhovniki ne izrabljali in zlorabljali vere in cerkev, bil bi že takrat prodril.

Kresnik je kmēt in sicer neodvisni kmēt. Kot kmēt se je vedno čutil in vedno nastopal. Dobil je v težkem kmetskem delu poštene svoje sive lase! Kdor pozna Kresnika, tega spoštuje in časti in zato bodojo tudi vsi misleči samostojni volilci oddali svojglas za Ludovika Kresnika, posestnika v Črešnjevcu.

Vbogi, vbogi Novak! Mi gotovo nimamo nobene osebne mržnje ali jeze proti temu gospodarju. Zakaj tudi? Mož je poštenjak in kmēt in to nam zadostuje. Le — smili se nam Novak! Smili se nam, iz sreca se nam smili, ker se pusti od farovških huharic za nos voditi. Novak, saj ste mož; ali morate res plesati, kakor živžgajo kaplani? Prepričani smo, da bode tudi Novak kot kmēt — Kresnika volil!

Iz Konjic. Brali smo v zadnjem „Stajercu“, da stoji kandidat g. Peter Novak pod klerikalno komando, kar pa prav nismo mogli verjeti, ker v priložnosti smo g. Novaka tudi slišali po klerikalih udrihati, seveda le pazljivo, tedaj kadar je bil g. Novak med liberalci in narodnjaki, ko klerikalca ni bilo v bližini. Politik mora biti liberalec in klerikalec, seveda dokler se da! Pretečeno soboto in nedeljo pa smo videli, da ima resnično kaplan dr. Korošec g. Novaka pod komando. Vodil in predstavljal je dr. Korošec g. Novaka po konjiškem okraju, kakor komediant medveda na užidu, če ne uboga pa ga naklesti. Kakor se je g. Novaku na obrazu videlo, mu ni bilo vse po volji, saj kje je mož videl liberalce in narodnjake med poslušalci. Politično barvo skrivati se zmiraj ne da, saj kedaj stoji ojster strahonet na strani, ter bi bila naklonjenost na vagi ter obstoj v nevarnosti. Mi g. Novaka, kako dolgo časa poznamo, pa smo si ga po občasnem govoru predstavljali v drugi luči; smilil se nam je pod tako ojstrim Koroščevim poveljem. Pri vsem tem pa sta g. Korošec in g. Novak v ti komediji celo malo skupila, kajti žegne igre se je ljudstvo, vsaj kmeti, naveličalo. Brali smo da zboruje g. Kresnik iz Črešnjevca prihodno nedeljo tudi v Makolah, Poličanah in v naših Lohčah, ter smo radovedni, če pride tudi ta kandidat pod kakšnim strahom in jerogom; potem ne skupi tudi ta nič. Mi potrebujemo zastopnika, kateri deluje samostojno v prosti volji, ojstrega kmeta, kateri se ne da od nikogar voditi, drugače nam je ljubše nič. Hinavščine in norčerije že premnogo let trajajo, enkrat mora biti resnica! Brez zamere!

Opozovalni volilci.

Sodnijski okraji Maribor, sv. Lenart, gornja Radgonia in Ljutomer volijo:

Franc Senekowitsch, posestnik v Leitersbergu,

Dominik Koser, veleposestnik v spodnji Gasteriji.

To volilno okrožje je zelo veliko. Zato voli tudi dva poslanca. Doslej so ti okraji vedno pokazali, da imajo veliko naprednega prebivalstva. Upamo, da se pokažejo napredni kmetje tudi to pot!

Spodnja Gasterija. Veseli nas, zelo nas veseli, da ste postavili za kandidata našega vrlega veleposestnika Dominika Kosega. Mi poznamo Koserja kot domačini desetletja dolgo in lahko rečemo, da razven par zagriženih sovražnikov nima nobenega nasprotnika. Zakaj tudi? Mož je izvrstni gospodar, vrli poštenjak, ki ima srečo in pamet na pravem mestu. Zato smo ga tudi pred kratkim zopet za občinskega predstojnika izvolili. Koser je znan po vseh okrajih in zato bodo bil mnogo glasov. Vsi na delo za naša dva kandidata!

Iz mariborske okolice. Torej kandidira zopet vrli naš Senekowitsch! Kmetje, ki tega splošno spoštovanega gospoda poznamo, lahko rečemo, da ni primernejšega za našega poslanca. Kolikor koristnega je g. Senekowitsch storil, ko je bil še aktivni c. k. zemljiškognižni vodja! Kolikor je nam kmetom z delom in nasvetom pomagal! Kdor je imel z njim opraviti, mu je tudi hvaležen. To hvaležnost pa bodoemo izkazali na ta način, da oddamo 17. maja vse svoje glasove za naša dva kmetska poslanca Francu Senekowitschu, posestnik v Leitersbergu in Dominiku Kosemu, veleposestnik v sp. Gasteriji.

Iz Radenc. Nekaj novega se godi v gornoradgonskem okraju. Slišite! Naš previdni Zemljija se je na noge postavil in bi rad bil poslanec. Toti mali možak ima veliko glavo in se je naučil slovensko-srbske politike, na sebe in svoj stan pa čisto pozabi. Od tote politike je tako navdušen, da, ako bi bili letos Srbi zmagali, bi menda srbski minister postal; bi mu človek prevoščil, da ga je konje krtati tako sram. Vse drugo je to človeče že uganjalo, pa nič se mu ni posrečilo. Konzum, katerega je pred par leti začel je šel v večnost; zgubili so vsi tudi svoj denar, pošiljal je jajca v Nemčijo, te so mu osmrdele; prevzel je prav lepo posestvo od svejega očeta brez dolga, in zdaj naj kdo pogleda zemljiške knjige, kako so zamazane. Že oče ga je večkrat svaril, naj on pusti tote neumnosti, in naj gleda na svojo ubogo siromaško gospodarstvo. Ali vse to ne pomaga temu polnokrvnemu človeku. Od svojega očeta je sprejel štirinajst konje in vso drugo lepo živad, in zdaj ima dve kljusi da komaj prazne kola (voz) vlecita in krave ne morejo stati. Zdaj ne ve več, kje bi si brez dela kaj pridobil, študira na dijete. Le glejte kako on sam sebe hvali v časniku „Sloga“. Kdo ne ve kaj on je naš vendar vereje, kaj ne pride sem in se prepriča. Podpiše se tudi „Zemljija župan“ in še župan nikoli ni bil in tudi ne bo. Ako ne najdemo boljših kandidatov, te pa moramo reči, da je šiba božja črez nas prišla. Amen! Mi volimo Senekowitscha in Koserja!

Roškar, ali ne izgineaš? Mi ne očitamo klerikalnemu Roškarju prestane kazni dveh let ječe, katere je svoj čas dobil, ker je kot blapec svojo gospodinjo ustrelil. Ali to zahtevamo, da Roškar iz političnega življenja izginea! To zahtevamo, da ne vyzame kandidature! Ali naj bi imeli kmetje tega okraja res to sramoto, da bi jih v deželnem zboru zastopal človek, o katerem se pravi, da ima krvave ruke? To ne sme biti in zato še enkrat: Roškar, izgini! Drugače povedali bodo še nekaj zanimivega! „Ne ubijaj“, je božja zapoved; — klerikalci, ali ste že ves katekizem pozabili?

Zemljija iz Radenc kandidira tudi v tem okraju. Kdo je ta Zemljija? On kandidira na Plojev program in je Ploju tudi v vsakem ozem podoben. Ploj je bil klerikalec in je pobegnil k liberalcem in istotak Zemljiji. Pred kratkim je bil še hudi klerikalec, zdaj pa je „narodnjak“. Upamo, da bodojo volilci pokazali, da jim na politične šleve ni! Dne 17. maja volimo vsa

Volite soglasno napredne kmetske kandidate!

Lemer
eiters
odnji
to voli
no po-
alstva.
e tudi
as ve-
vrlega
to Ko-
ko re-
nima
je iz-
rcce in
i pred
izvo-
bode
sa dva
zopet
plošno
čemo
Koliko
je bil
oliko-
m po-
rav je
kazali
e gla-
Se-
u in
teriji.
gorno-
emljič
lanec.
naucil
stan-
navi,
i, bi
pri-
Vse
e mu
r leti
svoj
mu
svo-
gleda
te ga
nosti,
ospo-
štiri
ima
a in
e bi
Le
ga.
fis
tudi
i bil
kan-
ojožja
scha

Svetovitscha in Koserja! Proč z Zemljčkom, proč z Roškarjem!

O Roškarju, ki je danes zagrižen Slovenec, ne, N. D., da se je do najnovjega časa podporjal nemško za Roschkerja. Ko so vremeni od njega zahtevali, da naj svoj prvi govor drži v slovenskem jeziku, je nekaj zajedjal in potem prebral od kaplanov spisani nemški govor... To so Slovenci! Sicer se pa liberalci niso moreni nič bahati, kajti tudi Ploj je bil nekdaj "Neme" in se je podpisoval za "Friedrich Ploj".

* * *

Volilni okraji Slov.-Gradec, Marenberg in Šoštanj volijo:

Anton Kalischning, veleposestnik v Breznu.

Oddajte dne 17. maja vsi volilci slov. graške, marenberškega in šoštanjskega okraja svoje glasove na ime tega našega kmetskega kandidata!

Brezno. Boljšega kandidata si pač niste mogli izbrati nego je ta naš veleposestnik Anton Kalischning. Vse ga pozna, vse ga spoštuje in vse veseli, da ta vrlji gospodar kandidira.

Šoštanj. Čast našemu kmetskemu kandidatu Kalischningu! Mi v šoštanjskem okraju smo že domoviti prvaške nadvalade. Kajti doslej nismo bili od naših prvakov družega nego tatvine, polome, konkurze, poneverjenja. Od poloma Nejakovega pa do danes ni bilo družega slišani in članji prvaških posojilnic se prokleti za njene krvave krajcarje bojijo. V politiki naj bi mi tem ljudem tudi še pokorni? Ne, nikdar. Zato volimo svojega kmetskega kandidata, Antona Kalischninga iz Brezna!

Doktor in doktor in kmet! Ali res v celem šoštanjskem, marenberškem in slov. graškem okraju ni nobenega kmeta? Ravnog tako izgleda! Kajti prvaški klerikalci so postavili za kandidata doktorja Verstovška iz Maribora in prvaški sindikati so postavili dokторja Božiča iz Celja. Enega doktorja iz Celja ali pa enega doktorja iz Maribora nam hočejo torej vsliti! Izvazprav je to velikanska nesramnost prava. Ako že kandidirajo v kmetskih občinah, vzamejo vendar kmeta za kandidata. Ako že nobenega kmeta nimajo, ki bi sedel na ruske limanice, no potem naj vzamejo vsaj doktorja-domačina, ne pa doktorje iz Celja in Maribora... Doktor na levi, doktor na desni, kmetje, ali se boste to dopasti pustili? Ne, kar je kmet, mora voliti kmetskega kandidata, posestnika Kalischninga v Breznu.

Politični pregled.

Ureditev deželnih financ. Avstrijske kronoline so po večini grozovito zadolžene. Zato se misli že dalje časa na pomoč. Pred kratkim je voda v tem oziru gotove predlogi predložila. Kajti vlade je, da se davek iz konzuma pive podižavi, davek na žganje zviša in njega doh-

dek edino za državo porabi in da se določi preostanek iz osebno-dohodninskega davka na letnih 12 milijonov. Iz teh svot bi se deželam od strani države 105 milijonov podelilo. Skrajni čas bi pa bil, da bi vlada siromašnim deželam pomagala.

Zvišanje cen pive hoče ljuba naša vlada potom zvišanja davka na pivo uresničiti. Pri temu treba številke pregledati. Za liter pive se plačuje davka: na Bavarskem 3½, vinarja, na Würtemberškem 1·84 do 3·14 vin, na Badenskem 2·12 do 3·40, na severnem Nemškem 1·06 do 2·65, na Angleškem 4·77, na Francoskem 3·20 vinarjev. Na Avstrijskem pa zahteva vlada, da bi se plačevalo za liter pive več kot 9 in pol vinarjev dač. V občinah z užitninskim davkom bi se ta svota seveda že zvišala. Tako se bode na Dunaju za liter pive najmanje 11 vin, davka plačalo. Vlada preiskuje torej zopet enkrat prav natanko naše žepi. Poslanci, posvetite ji!

Nemški cesar na Dunaju. V sredi ali koncom maja pride nemški cesar Viljem II. na Dunaj kot gost našega vladarja. Baje se udeleži nemški cesar tudi septembervih manevrov na Moravskem.

Na Holandskem vlada veliko veselje. Kraljica Vilhelmina je namreč porodila hčerko. S tem je tudi dana prestolonaslednica.

Na Turškem so Mladoturki popolnoma zmagali. Zdaj kaznujejo uporne nazadnjake potom vojnega sodišča. Mnogo visokih upornikov je bilo že obešenih. Prejšnega sultana Abdul Hamida so odpeljali v Solonichi. V Mali Aziji pa se nadaljujejo krvavi izgredi in se obračajo v prvi vrsti proti kristjanom.

Pobiranje kristjanov je bila grozovita posledica zadnjih dogodkov na Turškem. Podivljani Turki so napadli krščanske Armence in so klali, kar se je dalo. List "La Turquie" piše: Klanje v Adani ima resen značaj. V Adani so poslopja v ognju, 150.000 oseb je brez strehe. Istotko v okoliških vaseh. Med tisočerimi drugimi sta bila tudi 2 amerikanska misijonarja umorjena. Prebivalstvo je brez jedi. V Adani sami je bilo nad 1000 kristjanov ubitih. V Marašu je bilo umorjenih 15 oseb, v Tarsusu 50, nadalje 5 pridigarjev, v drugih krajih 450 oseb itd. Vse je v plamenih in krvi.

Dopisi.

Rogatec. Dragi "Stajero" sprejmi pozdrav in novice iz Rogatca! Tvojemu znanemu prijatelju in skladatelju Spindlerju prede huda, dobil je namreč v našem trgu hudo konkurenco v svoji stroki in je zraven tega še tako nepreviden, da priobči v svojem "svetovnem listu" "Nerodni dnevnik" nemške verze svojih konkurentov, kakor je to storil pred kratkim. Ti sivolasi in tudi mlečovski konkurenti pač vsi skup niso vredni da bi jih osebno omenili, pa za Spindlerja bo huda če gre tako naprej,

naš okrajni zastop. Saj veš, da moj les ni ravnajabolj —

Dr. Jurtela: No, nikar se ne jezimo! Res je, da smo propadli, vkljub temu, da so naši listi že davno pisali, da bodemo zmagali. Ali še ni vsega konec. Rodoljubi, čez 3 leta bodemo —

Zelenik: — zopet propadli!

Babič: Prmej, prmej, vse kar je prav! Gospod doktor, ali ni nici gratis-pijače? Mene žeja tere, ker sem že pred dnevom okoli oglov stal, tako da so ljudje že mislili, da štejem po dnevu zvezde.

Dr. Jurtela: Nič gratis, nič! Ko bi gvinali, bi že kaj bilo. Ali tako smo že pred volitvijo pri Brenčiču in Mahoriču vse popili?

Zelenik: Kaj, nič za piti ni? Potem pa naj vrag vzame vso politiko! Jaz sem gotovo dober Slovenec, ali kozares vina moram imeti. Mene je Bog že takoj ustvaril. Vsega bi se odvadal, ali pijače ne. Sicer nisem pijačan, Bog obvari, ali želen sem zmerom.

Dr. Jurtela: Za žejo je voda dobra —

Zelenik (kriči): Ne, ne, ne, vode ne, pomagajte, vode ne, ne!

Vavpotič: Jaz imam pa vodo rad. Vsak dan si izperem ust za njo.

Babič: Okrogli kakor sodček pa niste od vode, kaj?

Vavpotič: Ne, to je božji blagoslov —

Zelenik: — v obliku puranov in kokški —

Dr. Jurtela: Gospoda, vprašanje je le, kdaj je krije da smo jih dobili tako pošteno po grbi! Moje mnenje je, da smo vsi skupaj sami krivi. Kajti prvič smo prenerodno legalni in kmeti temu nočejjo več verovati. Drugič so ljudje prepameti postali. To bi morali mi zabraniti. Tretji pa nismo edini.

Vaupotič: Gospodje, premalo vere imate. Vi ste prijatelji liberalcev in framazonov. Vi se ne pokorite več nam duhovnikom, ki smo poklicani, da Vas vodimo. Zato nima Vaše delo blagoslova.

Dr. Jurtela: Figafaga! Vera nima sten nič opraviti. Sicer pa Vi oče Vavpotič, pred svojimi vratimi potmetajte. Med smetni boste morda kakšni testament najdli.

Vavpotič: Je že dobro! Vse to pride v "Filipos". To pot smo za Vas glasovali, prihodnjič pa ne bo demeo več.

Brenčič: Kam naj z mojim lesom, kam? Ali bi ga Vi kupili?

Vsi: Ne, ne, hvala, ne...

Brenčič: Meni na ta način slovenčina presneto malo nosi. Einkrat me zaprejo, ako se tepepm s policaji in lesu noč nekdo kupiti. Udiri vrag —

Zelenik: Gospod doktor, en literček pa že žihr po-kličete! Imam suh jezik kakor lovski pes!

Dr. Jurtela: Vi ste pa res sitni! Počakajte, da Vas zopet enkrat Ornig na kakšno komisijo povabi.

Vsi (s razgovarjajo), prepričajo in končno poslovijo drug od druga.

Dr. Jurtela: Z Bogom, z Bogom, vse je splavalno po Dravi...

Grahar iz Hajdine: Vse je lepo; ali kaj pa naj sata novimi možnarji, katere smo kupili, da praznemo našo zmagó —

Vsi (premišljajo, le Zelenik ne, ker je preveč želen).

Mahorič: Veš kaj, Grahar? Straschillovem Žanetu daj možnarje, bo pa on strejal ...

Ne strašite se nikogar. Volitev je tajna!

ker kar je res, je res — ti otec in pobčeki pišejo žmahno! Sicer pa so spustili v naglici še to kiticó:

Die besten Frankfurter mit Kreuz
Kriegst beim deutschen Vuttolen —
Und bist Du aufgelegt zum Tanz
Gehe hin zu unserem biederem Suppanz!

Omenimo le, da se vse te razprtije v prej mirnem Rogatcu godijo še le od časa, ko je naši miroljubni notar nastavil nekoga silo pametnega sicer že sivolasega Kranjca — per moj duš — v svoji pisarni. Ta možicelj Vam je hud prvak če le more ko odzdravi na nemški pozdrav slovenski — če le mogče se sčeka namesto nemška, slovenska pobotnica itd. Pa vse to še ne razburi miroljubne Rogacane ako ravno take šege lahko še višje slov. kroge okužijo. Duša vseh štenkarji je pač "der wandelnde Schatten" ali kakor so ga ludomušni krstili "Central-Friedhof-Deserteur" z svojimi adjutanti. Cilj tega omenjenega življenja je menda spraviti Rogatec v tabor "narodne stranke" pod patronanco pisanega Jurčka, aka rayno bi bilo stokrat boljše, da bi se po kristjansko pripravljal za dolgo Waffenübungs. Fantek, ne postanite preveč predzni, drugače se Vam zna perje štucati. Nekemu javno nastavljenemu gospodku, kateri se tako rad v nemški družbi blini, v slov. listih pa menda pomaga napadati svoje predpostavljene, pa za danes prizanesemo naš edini izraz in to bo v bodoče — naš "fej". Prostovoljni nočni čuvaj. (Opomba tiskarskega učenca. Po mojem mnenju ima "ključ do škrinje miru" za Rogatec gospod notar shranjen — mislim da me zastopite!)

Ljutomer. Bivši naš redar gospod Franc Centrich je nastopil s 1. majnikom v Ptiju službo mestnega stražmeštra. Njegova odhodnica je zadostno pokazala, kako je bil vsepovsod in v vseh slojih priljubljen. V Stermanovi gostilni so bili vsi obširni prostori natlačeni in razni govorniki — osobito gospod župan Thurn — so priznavali njegove vrline ter ga naslikali kot uzornega človeka, ki zaslubi vsestransko pohvalo in priznanje. Naj bode uverjen, da nam ostaneta on kakor tudi njegova soproga v najboljšem spominu, in želimo tudi v novem bivališču nekaljeni srečo.

Žusem. Tukajšni c. k. orožniški stražmojster g. Ignac Kramberger imenovan je za kanclista pri c. k. okrajski sodniji v Kozjem. — Čestitamo!

Novice.

Cenjeni naročniki! Z ozirom na štajerske deželoborske volitve, ki zahtevajo v sedanjih številkah lista mnogo prostora, moramo več gradiva odložiti ali za poznejši čas shraniti. Citatelji boste razumeli pomen volitev in nam boste vsled tega opristili. Po volitvah boste list že zopet kolikor mogoce vsestranski.

Dopisniki, pozor! Vsled deželoborskih vo-

Vaupotič: Gospodje, premalo vere imate. Vi ste prijatelji liberalcev in framazonov. Vi se ne pokorite več nam duhovnikom, ki smo poklicani, da Vas vodimo. Zato nima Vaše delo blagoslova.

Dr. Jurtela: Figafaga! Vera nima sten nič opraviti. Sicer pa Vi oče Vavpotič, pred svojimi vratimi potmetajte. Med smetni boste morda kakšni testament najdli.

Vavpotič: Je že dobro! Vse to pride v "Filipos". To pot smo za Vas glasovali, prihodnjič pa ne bo demeo več.

Brenčič: Kam naj z mojim lesom, kam? Ali bi ga Vi kupili?

Vsi: Ne, ne, hvala, ne...

Brenčič: Meni na ta način slovenčina presneto malo nosi. Einkrat me zaprejo, ako se tepepm s policaji in lesu noč nekdo kupiti. Udiri vrag —

Zelenik: Gospod doktor, en literček pa že žihr po-kličete! Imam suh jezik kakor lovski pes!

Dr. Jurtela: Vi ste pa res sitni! Počakajte, da Vas zopet enkrat Ornig na kakšno komisijo povabi.

Vsi (s razgovarjajo), prepričajo in končno poslovijo drug od druga.

Dr. Jurtela: Z Bogom, z Bogom, vse je splavalno po Dravi...

Grahar iz Hajdine: Vse je lepo; ali kaj pa naj sata novimi možnarji, katere smo kupili, da praznemo našo zmagó —

Vsi (premišljajo, le Zelenik ne, ker je preveč želen).

Mahorič: Veš kaj, Grahar? Straschillovem Žanetu daj možnarje, bo pa on strejal ...